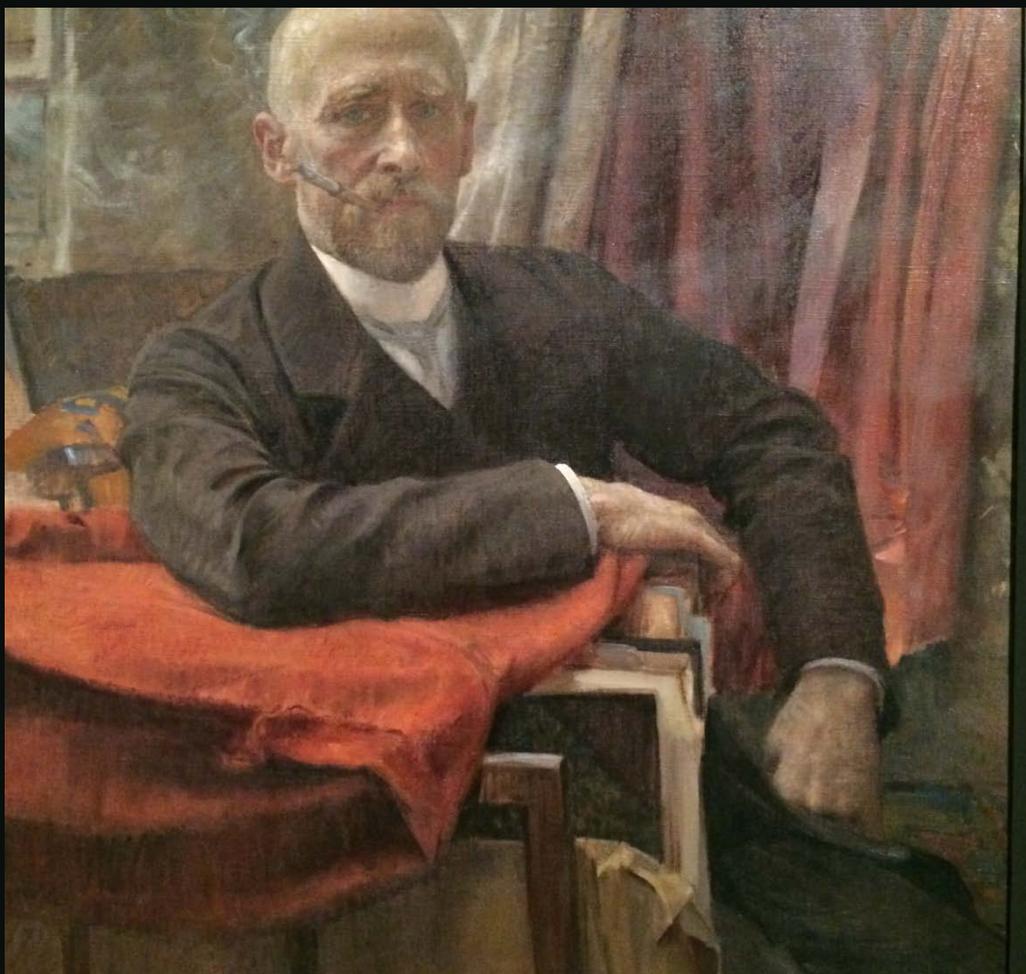

Vlaho Bukovac

(1855-1922)

priredile:

Mina Tegeltija

Marta Savatović II6

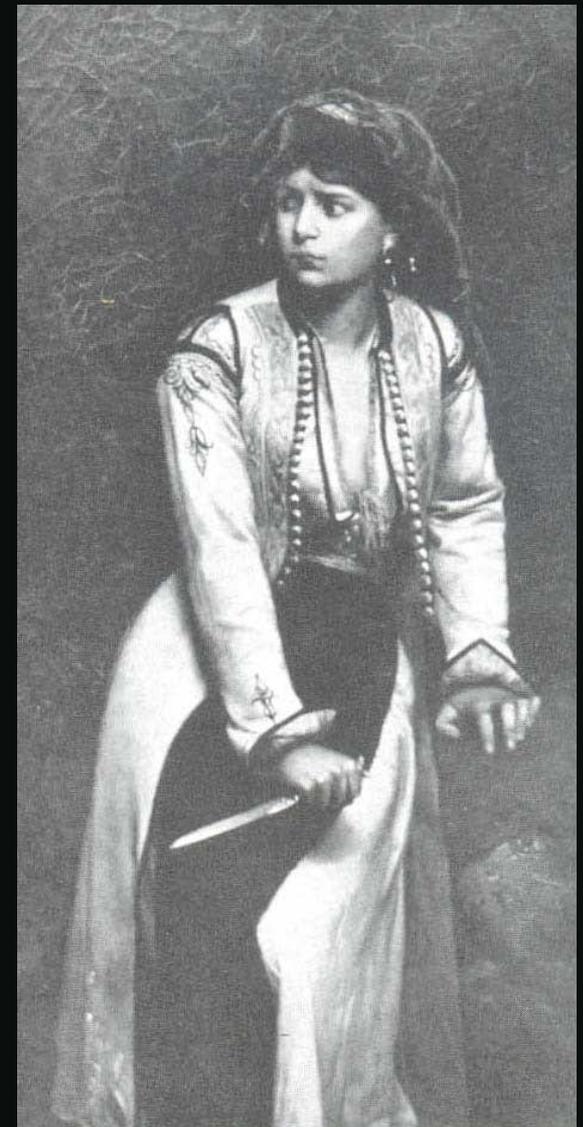
- Bukovac je začetnik i predstavnik hrvatske moderne. Prošao je slikarske faze od akademizma, realizma, impresionizma i simbolizma do moderne. Naročito je poznat po portretima.
- Rođen je u Cavtatu kao Biagio Faggioni, a nakon pohrvaćenja svoje je prezime promenio u Bukovac (it.Faggio: bukva).
- Još u detinjstvu je pokazao talenat i interesovanje za slikarstvo, izbegavajući obaveze vezane za školovanje.
- Sa 10 godina odlazi u Ameriku sa stricem, nakon čije smrti završava u domu. Sam, bez kontakta sa roditeljima bio je primoran da redovno pohađa školu, što je imalo uticaj na njegovo savladavanje engleskog jezika.

- Nakon boravka u domu vraća se u Cavtat i kasnije polazi na svoje prvo samostalno putovanje kao pomorac.
- Zatim ubrzo posećuje i Peru u potrazi za boljim životom, kao i San Francisko, gde započinje svoju karijeru i gde uz pomoć Džona Baringtona otvara svoj prvi atelje.
- U jednom trenutku donosi odluku da se vrati u Evropu, i nastavi školovanje u Rimu od novca koji je zaradio. Međutim, za vreme jedne posete Dubrovniku, zapaža ga srpski pesnik Medo Pucić, koji ga savetuje da umesto Rima poseti Pariz kao centar evropske i svetske umetnosti.
- Takođe, Medo ga savetuje da slovenizuje svoje italijansko prezime.
- U Parizu pohađa školu École des Beaux-Arts na preporuku češkog slikara Jareslava Čermaka. Kao đak Aleksandra Kabanela počinje da izlaže svoje radove. Tu slika svoju prvu umetničku sliku *Crnogorka na odbrani*.

Velika Iza

- Njegovo umeće, pogotovo posle impresivnog dela *Velika Iza*, se pročulo i do otadžbine. Na poziv kralja Milana Obrenovića i nagovor kraljice Natalije da joj uradi portret, odlazi u Srbiju i napušta Francusku.

Crnogorka na odbrani

- Portret kraljice Natalije predstavlja pripremnu studiju biste za njen veliki, reprezentativni portret, naslikan 1882. u Beogradu.
- Specifično je to što je položaj kraljičine glave i izraz lica identičan kao i na velikom portretu, s tim da su određeni delovi rađeni slobodno, lako i nadahnuto, bez doterivanja.
- Nataliji se dopala ova intimna i realistična studija, koju je zadržala za sebe.
- Skorašnjim konzervatorskim radovima je otkivena autorova signatura i datacija iznad kraljičinog desnog ramena, koja ranije nije bila vidljiva.

НАРОДНИ МУЗЕЈ

- Umesto konvencionalnog portreta u kraljevskom ornatu, Natalija se opredelila za belu balsku haljinu, što je bukovcu dalo prostora da izvede virtuozne, efekte slikarske partije, kao i da u kontrastu tamne pozadine i svetlih planova istakne lepotu i mekoću tila, svile, krzna i tafta.
- Za ovaj portret Bukovac je bio odlikovan ordenom Takovskog krsta V stepena, koji se danas čuva u umetničkom legatu, Kući Bukovac u Civtatu.
- Kada je portret bio gotov, sve je redom zadivio, pa i samog kralja Milana.
- Pored kraljičinog, naručen je i portret kralja Aleksandra Obrenovića i kraljice Drage. Tada Bukovac opet dolazi u Srbiju u Smederevo, gde se nalazila njihova vila.
- Nakon ovog nekonvekcionalnog portreta, smelo stopljenog u zelenilo okruženja, Bukovac je od kralja Aleksandra bio odlikovan Ordenom Svetog Save III stepena.

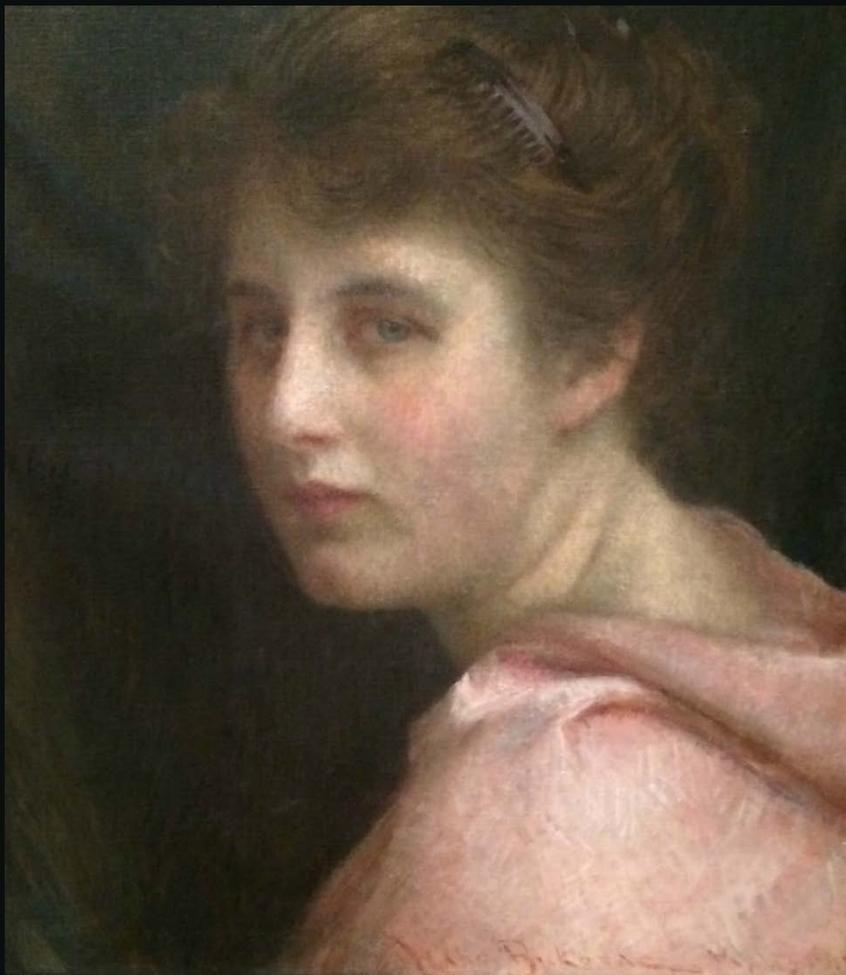
- Iz Beograda se vraća u Pariz gde nastavlja svoju karijeru koja je ovaj put zapaženija.
- Među zapaženim delima su: *Primorski ribari*, *Bijela robinja*, *Dafnis* i *Kloja* i *Crnogorka na sastanku*(levo).
- Ovu sliku zapazile su sve francuske novine, a u Nici je i nagrađena.
- Takođe jedno vreme je boravio u Dalmaciji i Engleskoj, gde je ostavio veliki broj portreta.

- Ne tako mlad, sa 37 godina, Vlaho Bukovac se ženi sedamnaestogodišnjom Jelicom Pitarević, sa kojom će imati četvoro dece, tri devojčice i jednog dečaka.
- Bili su u braku 30 godina i Bukovac je bio veoma vezan za nju. Uvek je prva bila pitana za mišljenje o slikama, a kada ne bi bili zajedno, pisao joj je pisma, ponekad i sonete.

*Ovako je izgledala
porodica Vlaho
Bukovca.*

- Običaj da svaki umetnik ima svoju muzu verovatno je važio i za Bukovca. Dokaz za to jeste slika druge žene koja je skoro identična Jelici. Obe slike su izložene u Narodnom muzeju.

Jelica Bukovac

Nepoznata žena

- Predlog za sliku *Gundulićev san* dobija od biskupa Štrosmajera, koji je bio njegov prijatelj iz mladosti i pomoću kojeg je pre mnogo godina po prvi put otputovao u Pariz. Takođe, slika i portret Štrosmajera, koji je kasnije mnogo puta izlagao.

- U Zagrebu radi kompoziciju na temu *Pozdrav Gunduliću* (kasnije nazvana *Preporod*), za Narodno pozorište. Tamo postaje centralna figura i kreator umetničke scene u Hrvatskoj. Generacije mladih umetnika se školovalo pod uticajem Vlaha Bukovca.
- Njegovim zalaganjem, u Zagrebu je podignut Umetnički paviljon i osnovano je Društvo hrvatskih umetnika.
- Nakon toga se vraća se u Cavtat, gde za 4 godine svog boravka radi pejzaže, porodične portrete i portrete prijatelja.
- U to vreme je oslikao i tavanicu Bondinog pozorišta u Dubrovniku.
- Učestvovao je i na Svetskoj izložbi u Parizu 1900. godine.
- Od tada živi u Pragu, gde je bio profesor na Likovnoj akademiji.
- Za vreme Prvog svetskog rata piše autobiografiju *Moj život*.
- Umire 23. aprila 1922. u Pragu.

Ostala dela izložena u Narodnom muzeju

*Aleksandar Karađorđević,
portret odrađen neposredno pre Vlahove smrti*

*Portret Fanerli Hristić u narodnoj
nošnji*

Autoportreti

*Milivoj Dežman, Vlahov prijatelj,
književnik, lekar i novinar.*

*Na slici je Ruđer Bošković, a delo je naručio
Mihajlo Pupin kao poklon Narodnom
muzeju nakon Prvog svetskog rata.*

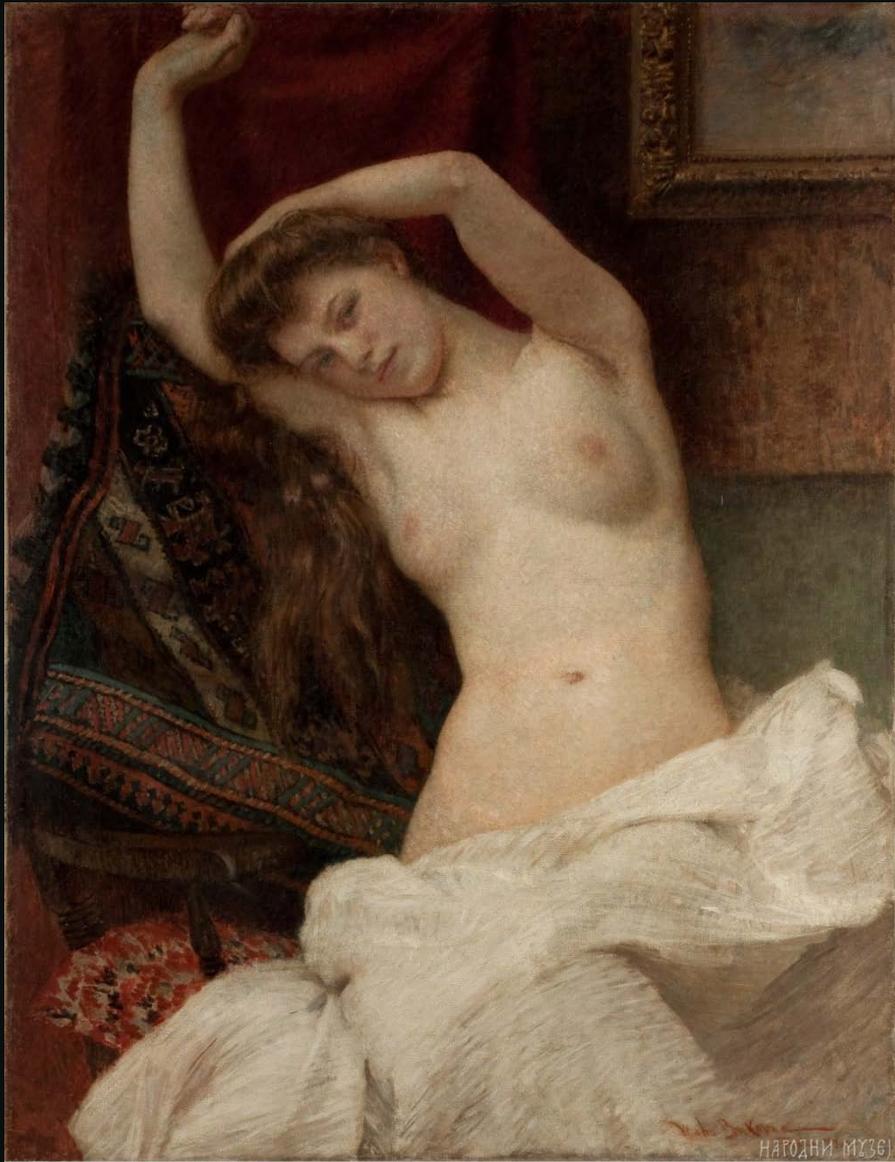
1. Krilo diptiha:
Dedal i Ikar
 2. Krilo diptiha:
Ikarov pad
- Jedno od njegovih najizlaganijih dela.

Portret mlade žene

Baronica Rukavina

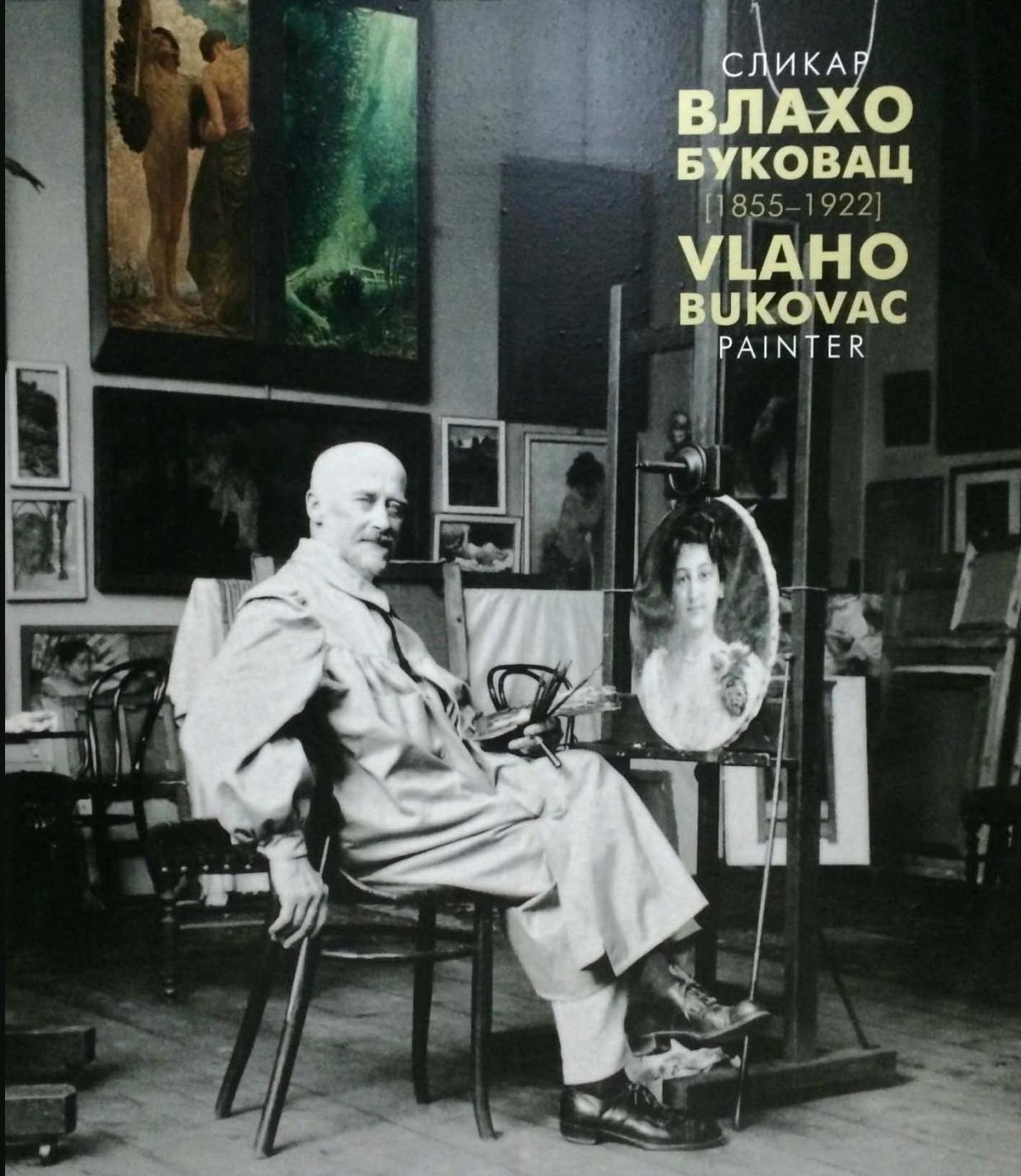

Probuđena

Nećak u vrtu

СЛИКАР
**ВЛАХО
БУКОВАЦ**
[1855–1922]
**VLANO
VUKOVAC**
PAINTER

- Učenci IV beogradske gimnazije su bili u poseti Narodnom muzeju na izložbi dela Vlaha Bukovca, koja traje od 23. aprila do 29. juna 2014. godine.

